U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Y. H.**, zastoupeného advokátem Mgr. Petrem Suchánkem, Výstaviště 405/1, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2021, čj. OAM-315/ZA-ZA11-LE31-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2021, čj. 34 Az 15/2021 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Petru Suchánkovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je státní příslušník Ukrajiny. V květnu 2021 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž vyslovil obavu z usmrcení ve válce. Uvedl, že mu hrozí mu trestní stíhání, protože se vyhýbal vojenské službě; dostává už i předvolání k soudu.

[2] Žalovaný řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu zastavil podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný vyhodnotil žádost jako nepřípustnou [§ 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu], protože ji žalobce podal opakovaně ze stejných důvodů.

[3] Krajský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Žalobce v řízení o opakované žádosti neuvedl žádné nové relevantní skutečnosti. Opakovanou žádost založil na obavě z trestního stíhání v souvislosti s tím, že si nepřebíral písemnosti týkající se výkonu vojenské služby. Totožné důvody však žalobce uváděl již v řízení o první žádosti; jediným rozdílem je to, že nyní jsou mu již doručována předvolání k soudu. Podstata žalobcova azylového příběhu ovšem zůstává stejná – je to obava z trestního stíhání.

[4] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností. Namítl, že krajský soud nesprávně posoudil jeho obavy z trestního stíhání. Soud se nezabýval možností faktického odvedení stěžovatele k výkonu vojenské služby ani aktuální situací v zemi původu. S ohledem na zásadu *non refoulement* je povinností žalovaného, aby se přezkoumatelným způsobem vypořádal se současnou situací na Ukrajině. To platí i tehdy, pokud stěžovatel na situaci v zemi původu a související politický vývoj nepoukazoval.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. Stěžovatel neuvedl nové skutečnosti, které by byly zároveň relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný uvedl, že brannou povinnost občanů nelze vnímat jako pronásledování ve smyslu zákona o azylu.

[6] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, body 11–12).

[7] Stěžovatel namítá, že se krajský soud nezabýval možností jeho faktického odvedení k výkonu vojenské služby z důvodu věku ani aktuální situací na Ukrajině.

[8] Z ustálené judikatury NSS plyne, že opakovaná žádost o mezinárodní ochranu neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Opakovaná žádost má ochránit žadatele, u něhož se po skončení prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany objeví azylově závažné skutečnosti, které by mohly přivodit jiný výsledek azylového řízení. Současně se musí jednat o nová tvrzení, která žadatel nemohl bez vlastního zavinění uplatnit během předchozího řízení (rozsudek ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009 - 65, nebo rozsudek rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS). Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, kterou je třeba vykládat úzce (rozsudky ze dne 5. 11. 2008, čj. 9 Azs 14/2008 - 57, nebo ze dne 9. 1. 2019, čj. 5 Azs 199/2019 - 27). Aby mohla opakovaná žádost o mezinárodní ochranu šanci vést k opětovnému věcnému posouzení, musí v ní tedy žadatel především tvrdit nové a azylově relevantní skutečnosti. Z judikatury dále plyne, že při soudním přezkumu rozhodnutí o zastavení řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu se krajský soud zaměřuje na přezkum úvahy žalovaného, zda tato žádost opravdu neobsahovala nové skutečnosti, které žadatel bez svého zavinění nemohl uplatnit v předchozí žádosti. Krajský soud těmto požadavkům dostál.

[9] Samotné plnění branné povinnosti (bez dalších souvislostí) se podle judikatury NSS nepovažuje za důvod pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, jedná-li se o plnění povinnosti v armádě demokratického státu, které je v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem, a pokud případné odpírání výkonu takové vojenské služby z důvodu svědomí není trestáno nepřiměřenými sankcemi. Podrobení se takové povinnosti samo o sobě nezakládá pronásledování ani vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu (rozsudek ze dne 8. 3. 2018, čj. 5 Azs 348/2017 - 19, nebo usnesení ze dne 27. 5. 2020, čj.

2 Azs 8/2019 - 35). Účast na vojenském konfliktu může zakládat obavu z pronásledování či vážné újmy v případě, že je odpírání odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským předsvědčením. Jak krajský soud správně poznamenal, obecně vyjádřená obava z nasazení do bojů v rámci ozbrojeného konfliktu nemůže vést k udělení mezinárodní ochrany; nejde tedy o azylově relevantní obavu. Námitku týkající se odvodního věku stěžovatel uplatnil až v kasační stížnosti, ač tak mohl učinit již v řízení před krajským soudem, a je tedy nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[10] Podle § 23c odst. 1 písm. c) zákona o azylu jsou podkladem pro vydání rozhodnutí žalovaného mimo jiné *přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem.* Tyto informace o zemi původu musí být v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální, ověřené z různých zdrojů a transparentní a dohledatelné (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Zastaralá je *„taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, jíž zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden, a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let“* (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, čj. 45 Az 21/2016 - 55, č. 3714/2018 Sb. NSS). Tvrdí-li stěžovatel zastaralost informací o zemi původu, měl by současně konkrétně uvést, z čeho tak usuzuje. Nelze se spokojit s obecnými tvrzeními o tom, že zprávy o zemi původu nejsou aktuální (rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2021, čj. 7 Azs 85/2021 - 35). Také v tomto ohledu nelze napadenému rozsudku nic vytknout.

[11] V posuzované věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Krajský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nevznikly.

[13] NSS ustanovil stěžovateli advokáta. Soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za dva úkony právní služby [první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif] ve výši 2 x 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu], částku 2 x 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 6 800 Kč (zástupce není plátcem DPH). Částka v uvedené výši bude vyplacena z účtu NSS ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

[14] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti NSS nerozhodoval, jelikož rozhodl o kasační stížnosti bez zbytečného prodlení po provedení nezbytných procesních úkonů.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. ledna 2022

Zdeněk Kühn
předseda senátu